

Uranijaus kasyklos Čekoslovakijoje. Uranijaus kasyklų darbininkai saugomi, kaip koncentracijos lageryje. Uranijaus produkcija laikoma didžiausioje paslapyje.

Čekijos darbininkai perbėgdami į Austriją, patiekia išsamių žinių apie padėtį griežtai saugomose Bohemijos ir Saksonijos uranijaus srityse. Šias žinias paskelbė Daily Telegraph Vienos korespondentas, kuris viename pranešime taip rašo:

Uranijaus zona yra į šiaurę nuo Karlsbado, ir yra 12-kos mylių ilgio ir 18-kos mylių pločio. Ji tęsiasi abiem Vokietijos-Čekoslovakijos sienos pusėm. Svarbiausi jos centrai Bohemijoje yra Joachimsthal, Gottesgab, Seifen, Weipert ir Hornislavkov, o, dar prijungus turtingas uranijaus išteklius Saksonijos sritis ties Aue, tai jau susidaro turtinga uranijumi sritis visoje Europoje. Prieš karą čia veikė trys šachtos. Nuo 1945 metų sovietai uranijaus eksploatavimą sistematiškai čia plėtė, ir šiandien jau yra Bohemijoje 30 uranijaus šachtų.

Uranijaus srityje Vokietijos-Čekoslovakijos siena beveik neegzistuoja, kadangi abi pusės yra griežtoje sovietų kontrolėje. Visa ta sritis paskelbta bendrai draudžiamąja zona. Visi traukiniai, kurie vienu būgiu geležinkelio į čia įvažiuoja ir grįžta atgal, yra smulkiai sovietų patikrinami.

Šių teritorijų Uranijaus kasyklų darbininkai, kurie gyvena už spygliuotų vielų tvorų ir sargybos bokštų, jaučiasi, kaip koncentracijos lageryje. Dažnai čia darbams naudojami vokiečių karo belaisviai. Neseniai į Joachimsthal buvo atsiųsta tiesiog iš gilumos Rusijos 1,500 belaisvių transportas, o vokiečių prievartos darbams paimtų į Bohemijos kasyklas skaičius pakilo virš 5,000. Kiekvienai uranijaus kasyklai Bohemijoje vadovauja rusas inžinierius, o jam padeda čekų technikas. Visus techninius kasyklų darbus dirba čekai, o rūdą kasa rusų prižiūrimi vokiečiai.

Uranijaus produkcija laikoma didžiausioje paslapyje, ir težinoma vien tik rusams. Bohemijos uranijaus zonos sostinė yra Joachimsthal, kuriame gyvena didelė rusų kolonija, turi ten savo mokyklą ir teatrą. Šachtas saugo 6,000 vyrų darbo sargybos, kurios yra sudarytos iš čekų komunistų. Praeitą vasarą šios sargybos dar buvo sustiprintos specialiu čekų policijos daliniu, susidedančiu iš 800 vyrų.

Uranijaus transportų pakrovimą anksčiau prižiūrėjo čekų sargybos, o pastaruoju metu iš Vokietijos atvyko raudonosios Tėsinys 2-rame puslap.

Popiežius Laimina Franco Ir Ispaniją

Roma, gr. 13 — Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII pasiuntė savo laiminimą Gen. Francisco Franco, Ispanijos valdžiai ir visiem Ispanijos žmonėms, priėmęs naują Ispanijos ambasadorių Vatikanui, Joaquín Ruiz Jinenez Cortes.

Popiežius Pijus XII pareiškė viltį, kad pasaulis gal pripažins Ispanijos žmonėms tą pagarbą, kurią jie užsitarnavo veikdami religijos ir civilizacijos gerovei.

Tarp daugelio neramumų, kurie jį jaudina, sakė Popiežius, viena didžiausių paguodų yra ta, kad jis visa laiką meile ir maldomis rėmė ir gelbėjo savo numylėtus sūnus visame pasaulyje, tarp kurių yra ir Ispanijos žmonės.

„Todėl kaip mes galime“, jis pridėjo, „sulaikyti savo nuoširdų laiminimą jiems ir jų valstybės galvai ir jo valdžiai? Lai visiečiai išsivys, Dievas visuomet apsaugo Ispanijos tautą — šventųjų žemę — taip, kad neužirint visokių pavojų ir dėka jų garbingųjų sūnų herojiškom pastangom, ji gal būt visuomet pasiūkštės iš tikimo savo garbinam krikščioniškom pašaukimui“.

Marshall'o Planas Nustelbia Komunizmą Europoje

Geneva — Per pirmuosius 6 mėnesius Europos Atstatymo Programa taip paveikė visus, kad komunistai išsigalėjimą Vakaruose visai nustumė. Marshall'o planas padidino Europos produkciją ir prekybą.

Europa labai lengvai gali atsigaivinti gaudama nuo \$5,000,000,000 iki \$6,000,000,000 metams subsidijos.

Jeigu Kongresas paklaustų kas padaryta su pirmaisiais \$3,000,000,000, tai atsakymas būtų ką Europos Atstatymo Programa yra padariusi.

Tremtyje vėl Pasirodė Naujas Laikraštis

"BENDRAS DARBAS"

Tai yra Lietuvių Tremtinių Amatininkų ir Darbininkų Profesinės Sąjungos informacinis leidinys. „Bendrą Darbą“ leidžia šios Profesinės Sąjungos Centro valdyba Vokietijoje, Augsburg, kur yra didžiausia lietuvių tremtinių stovykla. Šių metų spalio mėnesyje jau buvo išėjęs 2-sis jo numeris.

Kaip matyti iš turinio, jo yra užduotis formuoti lietuvių tremtinių amatininkų ir darbininkų masę profesinį susipratimą, supažindinti juos su laisvų demokratinėjų kraštų darbininkų profesinėmis sąjungomis bei unijomis, nušviesti, kokią reikšmę jos turi darbininkų gyvenime tuose kraštuose.

Linkime „Bendrą Darbą“ geros sėkmės.

Atvykę Sovietų Rusijos komisarai į Dillingeno tremtinių stovyklą Vokietijoje kalbino lietuvius ir kitus Pabaltijo kraštų tremtinius grįžti į savo kraštus. Bet lietuviai ir kiti pareiškė, kad jie negrįš kol iš jų kraštų neišsikraustys žiaurūs okupantai. Lietuviai tremtiniai neleidžia bolševikų komisarui tęsti kalbos ir jį išvijo.

(Dėka The Chicago Herald - American per Stasį Piežą)

Costa Rica Organizuoja Apsigynimo Jėgą

San Jose, Costa Rica — Šios valstybės valdžia labai nustebo iš Nikaraguos ginkluotų jėgų isiveržimu. Tuojau paskelbtas karo stovis.

Išrinktas prezidentas organizuoja civilės jėgas apsigynimui, kuri užimtą vietą panaikintos armijos. Costa Rica valdžia pasiuntė protestą Nikaraguos valdžiai. Įsiveržėliai yra ne kas kitas, kaip komunistai ir jų pakeleiviai.

Raudonieji Pralaimėjo Korejos Reikalų Jung. Tautose

Paryžius — Jungtinės Tautos po dvylikos savaitių savo susirinkimą užbaigė indorsavimu Korejos valdžios ir J. T. Korejos Komisijos darbo pratęsimu dar vieniems metams.

Dr. Rhee's valdžia — Korejos respublikos — buvo sudaryta pereitą rugpjūčio mėn., J. T. Korejos Komisijos priežiūroje. Toji valdžia veikia tik Amerikos okupuotoje pietinėje Korejoje. Rusija yra sudariusi komunistinę valdžią jos okupuotoje šiaurinėje Korejoje.

Rusijos atstovai dėl Korejos smarkiausiai puolė Jung. Valstybes. Tačiau jų visos pastangos sulaukyti Jung. Tautų susirinkimą nuo balsavimo Korejos reikalų nuėjo niekais. Jungtinės Tautos 48 balsais prieš 6 užgynė Korejos valdžią pietinėje Korejoje. Tik Rusija ir jos dominuojamų kraštų atstovai balsavo prieš. V. Generalis Konulas Haisinsky dar kartą piktai išplūdo daugumą, ypač Jung. Valstybes ir Britaniją.

Jung. Tautų kitas susirinkimas įvyks bal. 1, 1949 New Yorke.

Prasidėjo 7 Valstybių Konferencija

Washington, D. C. —

Čia prasidėjo 7 valstybių, būtent, Anglijos, Kanados, Belgijos, Prancūzijos, Olandijos, Luksemburgo ir Jung. Valstybių konferencija, kurios tikslas aptarti ir sudaryti Atlanto valstybių apsigynimo sutartį.

Visos Vakarinio pusrutulio valstybės organizuojasi prieš bendrą priešą — komunizmą, kuris laiko savo replę Rusiją ir kitus Europos kraštus.

Naujas Politinis Vėjas Britanijoje

Londonas — Sakoma, kad Britanijoje pradėjo pūsti naujas politinis vėjas link Izraelio valstybės pripažinimo de facto.

Richard Marriott, Britų Generalis Konulas Haisinsky dar kartą piktai išplūdo daugumą, ypač konferuoja su valdžios viršininkais, greitu laiku grįš į Izraelį ir tikrinama, kad jis sudarys glaudesnius santykius su Izraelio valdžia.

TRANSPORTO UNIJOS VADO- VYBĖ ŠLUOJA LAUK KOMUNISTUS

Chicago, Ill. — CIO — Transporto Unijos pirmininkas Michael Quill be pasigailėjimo šluoja lauk iš unijų vadovybių komunistus ir jų pakeleivius.

Patartina visiems organizuotiems darbininkams pašalinti iš unijų vadovybių raudonuosius, nes jie yra didžiausi darbininkų prieši. Komunistai ir jų pakeleiviai dirba tik Maskvos gerovei. Jie yra darbininkų unijų parazitai.

Žuvo 8 Žmonės

Topeka, Kansas — Šiomis dienomis Kansas Po-

wer & Light kompanijos įstaigoje kilo eksplozijos, kuriose užmušta aštuoni žmonės, o 17 sužeista.

Churchill Ragina Pripažinti Ispanijos Franco Valdžią

Londonas — Buvęs Anglijos premieras Winston Churchill ragina atnaujinti diplomatinius ryšius su Ispanijos Franco valdžia, ir taipgi, kad Anglijos valdžia dėtų pastangas panaikinti Jungtinių Tautų nutarimą prieš Franco.

Galvos pasaulį valdo, širdys jį išgelbsti.

Rusija planuoja sudaryti valdžią iš vokiečių komunistų

Berlynas — Rusijos komisarai pasakė socialistų komunistų partijos vadams, kad rytinėje Vokietijos zonoje iki balandžio mėn. 1949 m. bus sudaryta valdžia iš „pačių vokiečių“, ir kad Rusijos kariuomenė bus ištraukta iš Vokietijos.

Rusija jau seniai pradėjo komunistinio darbo Vokietijoje. Dabar ji planuoja visą valdžią pavesti socialistų - komunistų vadams, kurie yra gerai iš-treniruoti ir lojalūs Maskvai.

Kaip žinoma, Rusijos komisarai organizuoja gausią policiją iš pačių vokiečių komunistų ir jų pakeleivių. Sakoma, kad tokios policijos jau esą daugiau kaip 200,000. Tai paprasta Rusijos politika, kuri jau buvo panaudota Vengrijoje, Rumunijoje ir kituose rusų dominuojamuose kraštuose.

Per pastarąsias dvi savaites Rusijos militariai viršininkai labai dažnai važinėjo iš Berlyno į Maskvą ir atgal. Pulk. Alexis Tulpanov, kuris esąs, kaip Vengrijoje, Rumunijoje ir kituose rusų dominuojamuose kraštuose.

Per pastarąsias dvi savaites Rusijos militariai viršininkai labai dažnai važinėjo iš Berlyno į Maskvą ir atgal. Pulk. Alexis Tulpanov, kuris esąs, kaip Vengrijoje, Rumunijoje ir kituose rusų dominuojamuose kraštuose.

Vokiečiai komunistai nori, kad Leipzig būtų sostinė, o pulk. Tulpanov čius šiuos savo vyskupijos ir kiti sovietų viršininkai pataria palikti Berlyną. Ignatavičių, Povilą Jukne-Vokiečiai komunistai nori turėti savo centrą Leipzike.

ge, kad Vakarų valstybės jiems nesimaišytų. Jie nepasitiki savo jėgomis, kad galėtų išlaikyti rytinę Vokietijos dalį be Rusijos armijos. Todėl jie nelabai nori, kad Rusija ištrauktų savo kariuomenę. Berlyno rinkimai aiškiausiai parodo, kad patys vokiečiai nenori komunistinio režimo.

Kalifornijoje Žemė Drebėjo

Los Angeles, Cal. — Gruodžio 4-tą buvo jaučiamas gana stiprus žemės drebėjimas pietų Kalifornijoje. Drebėjimo centras buvo kalnuose už keelių mylių nuo čia į rytus.

Žemės drebėjimo išgąsdinti, žmonės šimtais išbėgo į gatves. Kai kurių namų langai išsyrėjo, ar daiktai nuvirto esantieji juose. San Bernardino kalnuose nuo drebėjimo vietomis nuslinko kalnų pašonės, suplyšo keliai. Palm Beach mieste ir anksčiau padaryta šiek tiek nuostolių namams.

Indio miestelio kaliniai buvo išleisti iš kalėjimo į kiemą, kad griūdama kalėjimo namas neužgriūtų, bet tai neįvyko. Šiaip apie didesnius padarytus nuostolius nebuvo pranešta.

Nauji Lietuviai Kanauninkai

Vatikano radio iš Romos pranešė, kad Kauno arkivyskupas Metropolitans Juozas Skvireckas pakėlė į kanauninkus šiuo metu tremtyje gyvenančius šiuos savo vyskupijos ir kiti sovietų viršininkai pataria palikti Berlyną. Ignatavičių, Povilą Jukne-Vokiečiai komunistai nori turėti savo centrą Leipzike.

Sovietų Rusijos komisarai, atvykę į Dillingeno stovyklą, Vokietijoje, ne tik ragino lietuvius ir kitus tremtinius grįžti į savo kraštus, bet ir paliko daug bolševikiškos literatūros. Tremtiniai rusų agentus išvijo ir jų propagandą sudegino. Vienas tremtinių laiko iškėlęs raudonųjų degančią brošiūrą.

(Dėka The Chicago Herald - American per Stasį Piežą)

Give...

Give enough!

THROUGH YOUR
COMMUNITY CHEST

IVAIRIOS ŽINIOS

Pasitarimas Su D. P. Komisijonieriais

Dalyvavo BALF Pirmininkas. — D. P. Komisijonierius vyksta lėktuvu į Vokietiją

Tremtiniai į Jungtines Valstybes imigruoti bilius, tirti, dėl ko taip lėtai vyksta tremtinių į Ameriką atvykimas. Iš ilgų diskusijų paaiškėjo, kad susidariusios šios svarbiausios kliūtys: Permažas D. kad Komisijos personalas Europoje. Be to, paaiškėjo, kad Komunistų personalas labai komplikuoja sutvarkę atvykimui formalumus. Pasirodo, kad galutinai kiekvieno tremtinio patvirtinimas turi eiti per Vyriausiąją Komisiją į galutinį Frankfurt, Mr. Squadrilli. Čia sulaukoma visa imigracijos procedūra. Jeigu toliau tokiu tempu darbas tęsiasi, tai tik gali 10% tremtinių te galėtų atvykti.

Sia nevykusia eiga susirūpino šalpos bei imigracijai gelbėti organizacijos, kurios gelbsti tremtinius parūpinti darbui ir butui garantijas. Daug asmenų itekusių organizacijoms savo buto ir darbo užtikrinimus, praėjus 5 mėnesiams laiko, pradeda labai nerimauti.

Visos Amerikos Katalikų Vyskupijų direktoriai ir tautinių šalpų bei tremtinių susirūpinusių organizacijų vadai šiems nesklaidumams išaiškinti ir pašalinti pradėjo daryti rimtų žygių. Lapkričio 30 d. Washingtone įvykusiam suvažiavime išrinko specialę komisiją — delegaciją. Ji gruodžio 10 d. nuvyko pas D. P. Komisiją pasitarti. Į šią delegaciją įėjo Vyskupijų Resettlement direktoriai ir kaimo tautinių grupių atstovai, viso 10 asmenų, kurių tarpe ir BALF pirmininkas kun. dr. J. B. Končius.

Pasitarimas vyko dalyvaujant visiems trims D. P. Komisijonieriams: Carusi, O'Connor ir Rosenfield. Svarbiausi klausimai — Komisija palietė ir kitą

labai svarbų klausimą. Nuo pat D. P. įstatymo pravedimo iki šiam laikui, nuolat eina Amerikos spaudoj neigiamą tremtinių atžvilgiu propaganda. Neteisingų šmeižtų, ypač žydu spaudoj, kaip Jewish Citerion, o šiomis dienomis Nusmaumo straipsniais New York Post paleista per daug: tremtiniai, ypač lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai ir lenkai vadinami "alijantų priešais", "vokiečių kolaborantais", "pronaciais" ir kitaip. Spaudoj reikalaujama jiems ypatingų screeningų. Nei vienas tu laikraščių nei žydu organizacijų nepaminėjo, kad tremtinių tarpe yra kolaborantų su Sovietų Rusija, prokomunistų, kad jie turėtų būti screeninguojami. Matyt, kad tai skaudžiai palieštų žydus tremtinius... Dėl to vengia.

D. P. bilių (Public Law 774) žydu organizacijos vadina nukreiptu prieš žydus ir katalikus. Labai neteisingas pasakymas, nes pagal tą bilių, atvykta teisinga proporcija, tiek katalikų, tiek žydu. Žydai teisinga proporcija nepatenkinti. Jie norėtų, kad jų atvyktų 60%, kaip iki šiol atvykdavo, pagal Prezidento proklamaciją, nuo 1945 m. gruodžio 22 d. iki 1948 m. liepos 1 d. Šiuo laikotarpiu iš visų iš Europos atvykusių tremtinių apie 40,000 asmenų, vien žydu buvo virš 23,000. Matyt, ir dabar jie smarkiai kovoja būti taip privileijuoti. Mūsų visuomenė apie tą reikia rimtai pasirūpinti ir imtis atitinkamų žygių, tokia neteisingai propagandai užkirsti kelią.

BALF Visuomeniniams Reikalams Skyrius.

P. S. — BALF raštinė iki šiam laikui išpildė butui ir darbui 4,505 garantijas, kas sudaro galimybę atvykti apie 13,000 asmenų.

Ragina Trumaną Subendrinti Užsienio Ir Vidaus Politiką

Washington, D. C. — Hooverio, buvusio Prezidento, komisija, kuri buvo Prezidento Trumano paskirta ir įgaliota tyrinėti visus trūkumus užsienio ir vidaus politikoje, patiekė savo raportą.

Komisija ragina Prezidentą Trumaną sudaryti visą eilę komitetų ir egzekutyvų sekretoriata, kad pagelbėtų formuluoti ir koordinuoti mūsų tautos užsienio ir vidaus politiką. Ši komisija sausio mėn. 13 dieną savo planus rekomenduos Kongresui.

Vokiečiai Pagerbė Amerikietį

Rothenburg, Vokietija — Vokiečiai pagerbė amerikietį, John J. McCloy, tarptautinės bankos prezidentą, už tai, kad jis karometu tą miestelį išgelbėjo nuo sunaikinimo.

Vokiečiai jį pasirinko to miestelio "patronu".

Kalėdos — mūsų džiaugsmo šventė, Bet ar Tu džiaugtis begali, Jei Tavo broliai kės kaip kentė Išalkę, svetimojo šalyje? Aukokime, kuris kiek galim: Tegu ir jiems prašvies saulėlė.

Aukos siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

J. Kuzmickis.

IŠ MŪSŲ DIENŲ UŽRAŠŲ

Paimu į rankas nedidelę užrašų knygutę, atsinešą dar iš Lietuvos ir sustoju prie vienos rusų rašytojo V. G. Korolenko minties:

— Mes, regintieji, matome kitų žmonių veiduose sielos atspindžius ir todėl išmokstame slėpti savųjų sielų pergyvenimus. — Aklieji šiuo atveju visai bejėgiai... Ir tada atsimenu tiek daug veidų, kurie paprastai šypsojosi. Kažin, ar jie visi nenorėjo parodyti savo sielos pergyvenimų? —

1. SVENTAS PAVYDAS

Nenoromis mano akys nukrypsta prie prancūzų rašytojo Paul Claudel išpažinties — "Mano atsivertimo". Neatitraukdamas akių skaitau:

— Kaip pavydėjau tikintiesiems, kurie komuni-kavosi! Kalbant apie save, — vos išdrįsau įslysti tarp tų, kurie gavėnios penktadieniais bučiavo Erškėčių Vainiką.

Poetas toliau rašo apie savo nuolatinį klaidžiojimą ir pagaliau prideda: — Pagaliau pasiryžau ir vieną popietę priėjau prie savo parapijos bažnyčios Saint - Medard klausyklos...

Mąstau dabar: šventas netikintiejo pavydas... Jis nesijuokia iš pamaldžių bažnyčios lankytojų, nes išpaigo iš jų tikėjimo, tik

Kinijos Raudonieji Arti Peiping'o

Peiping, Kinija — Kinijos komunistų ginkluotos jėgos smarkiai eina artyn Peiping'o.

Peiping'as yra senovės kiniečių sostinė.

Trumanas Nepitaria Komunistų Veiklos Tyrinėjimui

Washington, D. C. — Prez. Trumanas pakartojo savo pirmesnę pareiškimą, jog Kongreso komiteto tyrinėjimas komunistų šnipų veiklos yra "raudona silkė", ir kad prokuroras Clark vykdys įstatymą ryšium su oficialių dokumentų pavogimu.

Prezidentas Trumanas teigia, kad naujasis Kongresas susirinkęs sausio mėnesį panaikins Kongreso prieš - amerikietiškos veiklos tyrinėjimo komitetą.

pavydi, kad jie gali priimti šv. Komunią...

2. NESULAIKIA STEBUKLO

Paul Claudel prieina išpažinties ir vėliau didingoje "Magnificat" giesmėje gieda: — O Viešpatie, atradau Tave! — Kas Tave atras, tas jau negali pakęsti mirties...

Ir vėl mąstau ir prisimenu neseniai įvykusį būdingą atsitikimą:

Vieną rytą iš tolino miesto atvažiuoja lietuvys tremtinys ir prieina išpažinties. Tačiau jis neramus ir nervingas. Sekančią dieną piauna savo rankų arterijas. Kai nuvažiuoja jo aplankyti, nusišypso ir sako man:

— Matyt, mane kažin kas apsedo. Maniau, dėl to, kad seniai buvau išpažinties. Bet išpažintis manęs nenuramino. Nežinau pats, ką sugalvojavau. Pirmą kartą gyvenime...

Ir taip norisi man pakartoti Paul Claudel mintį:

— Kas Tave atras, tas jau negali pakęsti mirties...

— Viešpatie, pripildei mane gyvenimo, ne mirties troškimu!..

Ak, dėl to giliai tikintieji nesizudo! Jie nori, jie trokšta gyventi, nes Viešpats pripildė juos gyvenimo troškimu.

3. TADA ŠIRDIS PLYŠTŲ...

Mano akys nukrypsta į paliegusio mokytojo laisvą. Pažįstu jį kaip tvirtos dvasios žmogų ir susidomėjęs skaitau:

— Individualinės pastangos čia jau nieko nebereikia, jei sykį kurį iš mūsų aplankė senatvė, luosumas ar liga. Juk kaip gyvulius mus dabar rūšiuoja, ne kaip žmones. Tiek to. Nesu morališkai žlugęs, nei palūžęs, kad ir aštriai pasisakau. Daugybė nervų, energijos išgautis reikia. Koks žmogus besas ištvėmingas! Lai-rmė, kad visos savo ateities iš karto nematom. Širdis plyštų — neištvėrtumė...

O, jei visi žmonės žinotų savo ateitį! Jei tremtiniai būtų pramatę savo kryžiaus kelius! Rašytojas Vyt. Tamu-

laitis "Be namų" raudoje liūdnei sielvartauja:

— Ak, mano tėvynės tolimas dangau!.. O kad aš būčiau tai žinojęs! Ramiai šiandien išsėčiau sukniubęs ant savo namų slenksčio su sunkiu kirviu rankose, turėdamas savo glėbyje tai, ko veltui visur ieškau. O dabar...

O dabar, — norš rašytojas velka sunkų tremties kryžių, — tremtiniai skaito jo kūrinius ir džiaugiasi, kad jis su jais eina tuo pačiu keliu.

4. MANES LAUKIA VARGAS

Vėl imu į rankas sunešiotą užrašų knygutę ir susirandu anų bėgimo dienų trumpučius užrašus. Skaitau:

— 1944. X. 19. Po dvylikos naktų pirmą kartą nakvojau kaip žmogus pastogėje, lovoje, Heilsberge. Lūkuriojam nežinia ko. Nuotaika sunki — jau-tiesi nereikalingas, apleistas. Manęs laukia vargas...

Ir sulaukė vargas ne manęs vieno... Ir tūkstančiai tremtinių krito vargū į glėbį. O ne vienas žuvo nuo bombų ar notalgijos...

Tačiau mes nepalūžome. Aną dieną jaunavedys lietuvis prie vaisių stalo nusišluostė vyriškas ašaras. Ir ne tik skausmo, bet ir džiaugsmo ašaras... Šalia jo šypsojosi mylima žmona...

Ak, mes raudame ne tik iš skausmo. Mes ne kartą nusišluostome vyriškas ašaras, nes yra kas mąstyti:

— Likusieji šaukiasi viso pasaulio pagalbos, o mes esame kovotojų eilėse. Mūsų skausmas byloja apie skriaudą, mūsų ašaros pasakoja apie terorą, mūsų dainos aidai raudančios teisybės priekaištai. Ir šiandien pradeda mus matyti. Gal, pagaliau, pamatys ir anuos...

Užverčiau užrašų knygutę.

Šios visos dienos rašo neišdildomus atsiminimus.

Gera, kad mes ne tik skaitom, bet ir rašom. Ir ne tik su plunksna: mes rašome savo kryžiaus kelių kreivėmis, savo vargano darbo pūslių papuoštais delnais, savo tikėjimu...

DABARTIES PASTABOS

Pradžia 1-me pusl.

Armijos daliniai. Visi į rytus išvykstantieji su uranijumi transportai yra tik jų lydimi. Šachtose labai griežtai reikalaujama darbo spartos, o darbo apsaugos priemonėmis visai nesirūpinama. Todėl dažnai atsitinka didelių nelaimių, tačiau jų aukos pakeičiamos naujais vergais. Darbo sąlygos yra tokios sunkios, kad bandymai pabėgti vis dažnėja. Rusijos įstaigos rytinėje Vokietijos zonoje yra paskyrusios dideles premijas už informacijas, kurios padėtų sulaukyti pabėgusių uranijaus kasyklų darbininkus.

Tuo pat metu rusai sustiprino kontrolę Bohemijoje, o šachtų zonoje padidintas patrulių skaičius pradėjo naudoti net policijos šunis. Sovietų kontrolė ten yra tokia griežta, kad net aukštieji čekų valdininkai negali nei pasikalbėti su darbininkais nei šachtų apžiūrėti. Vienas pabėgusiųjų darbininkų buvo liudininkas, kaip net Čekoslovakijos sveikatos ministeriui nebuvo leidžiama į kasyklas įeiti. Taip pat nepasisekė uranijaus kasyklas apžiūrėti nei gynybos ministeriui gen. Svobodai bei buv. pramonės ministeriui Lausmannui.

Negalime būti ramūs, jei broliai tebevargsta! Aukos siųskite

IŠ L.D.S. VEIKIMO

LDS 74 Kp. Susirinkimas

Gruodžio 19 d., 11 val. ryte, (sekmadienį) įvyks Lietuvių Klubo patalpose, Manchester, N. H. LDS 74 kp. metinis susirinkimas. Prašome visų narių skaitlingai susirinkti, nes turėsime svarbių reikalų apsvartymui.

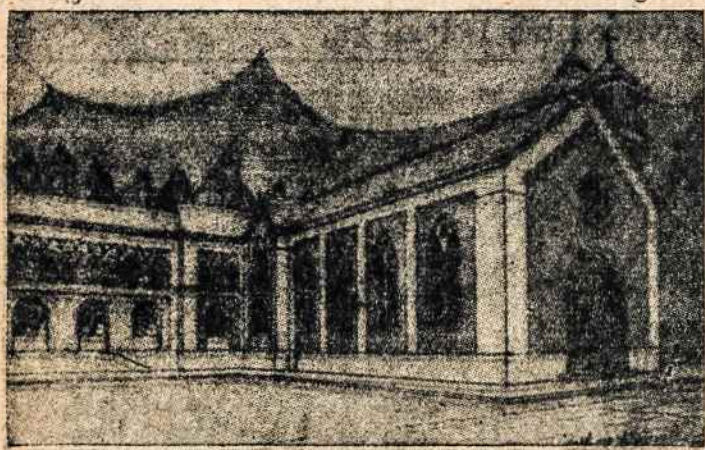
J. A. Vaičiūnas, sekr.

HARTFORD, CONN.

LDS 5 Kp. Susirinkimas

Sekmadienį, gruodžio 19 d., 2 val. p. p. paprastoje vietoje, parapijos salėje įvyks LDS 6 kp. narių susirinkimas. Tai metinis susirinkimas. Prašome visų skaitlingai dalyvauti. Kadangi didžiumos narių baigiasi duoklės su gruodžio 31 diena, todėl prašome šiame susirinkime apsimokėti už organą "Darbininką".

A. PATECKIS, sekr.

Nekalto Prasidėjimo Seserų Vienuolyno Naujosios Kopyčios Projektas

Paremkime šios Kopyčios Statybą!

Kopyčia bus statoma Nek. Pradėtosios Marijos garbei. Maloniai kviečiame Jus tapti Naujosios Kopyčios Marijos garbei Statytoju. Jei galite, tapkite Jauniausios Amerikoje Lietuvačių Kongregacijos Garbės ar Amžinuoju Nariu. Garbės Nariai aukoja \$50.00; Amžinieji — \$100.00. Kas paaukos \$500.00 ar daugiau to vardas bus įamžintas Naujoje Kopyčioje.

Aukokime Marijai už Lietuvą!

Visi geradariai, gyvi ir mirusieji atmenami seserų maldose. Už visus Kongregacijos Rėmėjus atnašaujamos šv. Mišios, laikomos novenos, kalbamas rožančius, einami kryžiaus keliai. Ir mažiausia auka su dekingumu minima.

Viešpatie, atlygink tiems, kurie dėl Tavo Vardo daro mums gera!

Aukos prašome siųsti:

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Mažytė Jane Bieberman, 10 m. amž., Cynwyd, Pa., gavo valdžios leidimą operuoti amateur radio. Šale jos matosi jos tėvukas, kuris irgi yra tos rūšies specialistas. Mažytė Jane yra jauniausioji šioje srityje mėgėja ir jos raidės W30VV.

Isisteigė Pasaulio Lietuvių Dailininkų Sąjunga

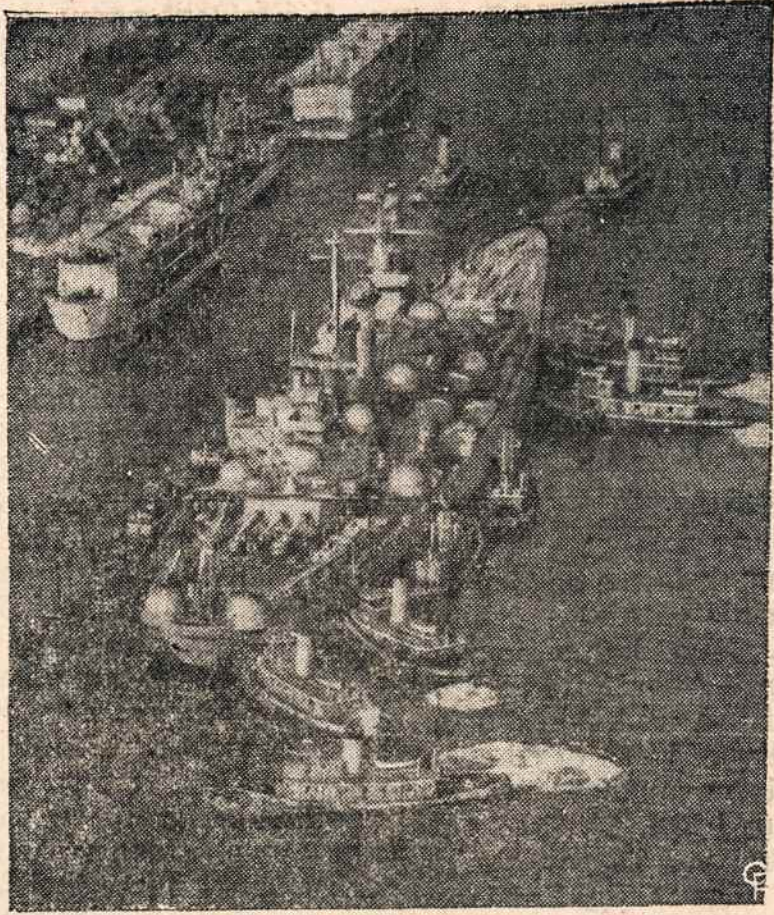
Tai net ir netikėtina, kad jau skirstantis į pasaulį, kada visų profesijų žmonės seniai ir švenčia trijų metų veiklos sukaktis, sujudo dailininkai; kaip atsiliepė, prašneko, lyg jų nebūtų anksčiau buvę. Taip, dailininkai vieni, kurie nemoka kalbėti ar politikuoti, o tepuku tapyti ir jie atsiliepią, jei kas užkliudo. Taip ir buvo. Pradėjo iš šalies įdinti, prašyti organizuoti ir tas prašymas buvo ne veltui. Kada spalio mėnesio 23 ir 24 d. Schwabes Gmundės stovykloje įvyko pirmasis tremtyje dailininkų suvažiavimas, kur dalyvavo per 40 dailininkų. Suvažiavimą atidarė Organizacinio komiteto pirmininkas dail. Česlovas Janušas, nušviesdamas suvažiavimo reikšmę ir keldamas mintį įsteigti Pasaulio Lietuvių Dailininkų Sąjungą, kas dalyvuiose vienu balsu rado pilną pritarimą. Ši mintis buvo mesta kiek anksčiau Vykdomosios Tarybos nario inž. Novicko ir pasiūlyta Organizacinio komiteto, kas ir suvažiavime visų sutikta. Prezidiumą sudarė: pirmininku — dailininkas veteranas prof. Adomas Varnas ir sekr. — K. Žilinskas. Pasukius pagerbti tėvynėje ir Sibire žuvusieji dailininkai. Suvažiavimą sveikino: Dailės Instituto Freiburge vardu pats šio Instituto steigėjas ir direktorius prof. dail. Vytautas Kazys Jonynas, LTB vietinio komiteto vardu — plk. Pranas Saladžius, Lietuvių Tremtinių Žemės ūkio Darbuotojų Sąjungos — agr. J. Baublys ir Vykdomosios Tarybos narys inž. Novickis. Buvo gauta sveikinimų ir raštų.

SVETIMTAUCIŲ SPAUDA ĮVERTINA DAILININKŲ DARBĄ

Po sveikinimų ėjo dail. Antano Rūkštelės įdomus pranešimas apie dailininkų darbus tremtyje, kuris paryškino, kad dailininkas kaip ir rašytojas ar žurnalistas, neliko pavergtai tėvynei skausmu ar žaizda, nieko neveikiant ir nedirbant pavergtos tėvynės išvadavimui. Kaip ir visų darbas tremtyje ne-

Palestinoje žydams su arabais vedant kruvinus ginklo susirėmimus daug kenčia ir civiliai gyventojai, ypač arabai. Štai vaizdas parodo arabų nuo karo pabėgėlių stovyklą Jericho apylinkėje. Daug vargstančių. Šios šalies ladbariai daro pastangas sušelpiti alkanus karo pabėgėlius arabus.

Karo laivas North Carolina, po nuodugnios inspekcijos ir apdengimo plastikine medžiaga, mažųjų laivelių traukiamas iš Brooklyn, N. Y., Navy Yard į "miego" ramybę, Bayonne, N. J., kur jis ilsės kaip veteranas - rezervistas.

P. Augius, V. Petravičius ir T. Valius) monografijoje, dalyvavo eilė parodų ir išleido pašto ženklus; Varnelis — padarė freskas vokiečių vienuolynui, suprojektavo Kauno Prisiškimo bažnyčiai freskas, dalyvavo parodose ir iliustravo knygas; Vladas Vijeikis (šiuo metu jau Amerikoje) pats suruošė savo darbų parodą ir dalyvavo kitose ir Paryžiuje išleido lino režiniais iliustruotą leidinį "Vasario 16" ir laimėjo BALFo atvirukų konkursą ir kit.; Teleforas Valius — išleido savo darbų leidinį, dalyvavo keliose parodose ir keturių dailininkų leidinyje; Zėromskis — Madride suruošė savo parodą; Katičiūtė — Šveicarijoje baigė dailės akademiją pirmąją ir nutapė kelius darbus; Povilas Osmolskis kiek daugiau tremtyje pasireiškė knygų ir šiaip leidinių iliustravimu; Vytautas kasiulis dalyvavo keliose parodose ir išėjo monografiją, K. Žilinskas — daugiau atsidavęs pedagoginiam darbui ir dalyvavo keliose meno parodose; Kaufmanas be dalyvavimo parodose, dar dirbo ir pedagoginį darbą; Antanas Rūkštelė — keliose parodose vis naujais darbais; Firinauskas — parodose ir knygų iliustravime; Firinauskienė — iliustracijos ir paveikslai bažnyčiai; Petraitis, A. Galdikas, Adolfas Vaičaitis, Staneika, Juozas Steponavičius, Kulvietis, A. Tamošaitis, V. Petravičius, V. Vizgirda, Bronius, Murinas, Markulis, Juozas Kaminskas, Juozas Bagdonas — parodose vis naujais darbais. Veiklus ir veteranas Adomas Varnas, davęs ir peizažų ir portretų. Davė ir senelis J. Mockevičius. Paminėtinas ir tremtyje pasireiškęs dailininkas akvarelistas N. Kovas, kurio išėjo ir darbų iliustruotas leidinys ir redagavo mūsų operos žvaigždės Antaninos Dambrauskaitės monografiją scenos darbo dvidešimtmečiui paminėti. Iš to trumpo pranešimo, paaiškėjo, kad dailininkai daug padarė ir didelis įnašas į mūsų kultūros lobyną.

DAILININKŲ VALDYBA

Po šio pranešimo patiekta ir apsvastyta organi-

mą — Staneika, K. Žilinskas ir J. Bagdonas.

Priimti sveikinimai — Vyk. Tarybai, LTB Centro Delegatūrai, BALFui, Amerikos Lietuvių Tarybai, IRO Centrai Ženevoje, Lietuvos ministeriams užsienyje, Dailės Institutui Freiburge, dailininkams — A. Galdikui ir J. Mackevičiui ir kitiems. Iš pranešimų paaiškėjo, kad šiuo metu užregistruota yra 76 dailininkai, o Sąjunga turėjo 130 narių, bet kiti Lietuvoje liko, kiti bolševikų išvežti ir nužudyti. Amerikoje šiuo metu jau yra — J. Kiaulėnas, St. Puzinas, Vl. Vijeikis ir V. Košuba, kiti kitur, bet dar dailininkai susigūžę tremtyje ir laukia biliaus. Susimąstę vartę, varpajudėjimo. Kiek daugiau tē, tarsi dvejodamas, kas teks Amerikai ir dalis įsidaryti: mesti į krepšį, ar jungs į mokyklą ar šiaip skaityti. Pagaliau atidarė akademijas. Šis dailininkas, nors ir pavėluotas siorganizavimas, nėra tuščias ir labiau įtrauks į organizacinį darbą ir kitur išsiplaškusius ir kitoks bus kūrybinis darbas. Tik sėkmės, išstvermės ir per Jis neprašo, jis rreikaa- laauja! Supranti? šaukė dēdē piktai žiūrėdamas į A. Jankūnas. Alfina.

Aš nenorėčiau nustoti ar nesveikas. Nežinau, kas tos laimės tikėti būsimąjį su tavim atsitiko, kad iš gyvenimą. Aš pasakyčiau pat ryto matau tave to net, kad visi, kurie nesitiki kioj blogoj nuotaikoj. Jis būsimoj gyvimo, yra ne toks, kuris nenorėtų pamokėtų mandagiai pa-

Goethe. prašyti. Tu blogai per-

Dēde, Atsiųsk Pinigų!

Dēdē Samas prisiklausė radio pranešimų apie Sovietų šunybės, streikus Indijoje, ginkluotus sukilimus Indonezijoje, karą Haidarabade ir Graikijoje, pradėjo nerimauti ir pašokė iš fotelio, išjungė aparatą. Užsidegė cigare tē ir nervingai traukdamas dūmą, sužingsniavo po kambarį. Iš gretimoj kambario prasiverė durys ir pasirodė Alfina; prieš jus prie dēdės, paduodama jam laišką tarė: laišką iš Europos.

— Neskaitęs žinau kas parašyta! — piktai burbdar dailininkai susigūžę telėjo dēdē imdamas laišką. Susimąstę vartę, varpajudėjimo. Kiek daugiau tē, tarsi dvejodamas, kas teks Amerikai ir dalis įsidaryti: mesti į krepšį, ar jungs į mokyklą ar šiaip skaityti. Pagaliau atidarė akademijas. Šis dailininkas, nors ir pavėluotas siorganizavimas, nėra tuščias ir labiau įtrauks į organizacinį darbą ir kitur išsiplaškusius ir kitoks bus kūrybinis darbas. Tik sėkmės, išstvermės ir per Jis neprašo, jis rreikaa- laauja! Supranti? šaukė dēdē piktai žiūrėdamas į A. Jankūnas. Alfina.

— Matai kas darosi!! — Tu labai susinervavęs ir nesveikas. Nežinau, kas tos laimės tikėti būsimąjį su tavim atsitiko, kad iš gyvenimą. Aš pasakyčiau pat ryto matau tave to net, kad visi, kurie nesitiki kioj blogoj nuotaikoj. Jis būsimoj gyvimo, yra ne toks, kuris nenorėtų pamokėtų mandagiai pa-

Goethe. prašyti. Tu blogai per-

Kaip Lygiai Steps PADEDA 3 Atvejais Vartoti Anglius ir Coke!

1. APSAUGO SVEIKATĄ IR PARANKUMĄ

Jūs gaunate lygią, sveiką šilumą per visą dieną, dėlto, kad aš duodu tinkamą jums temperatūrą... automatiškai.

2. TAUPYS ŽINGSNIUS

Sutaupysi tūkstančius žingsnių vaikščiojimą laiptais, dėlto, kad aš prižiūresiu traukimą ir juokas.

3. SUMAZINS JUMS KŪRO BILAS

Jūs sunaudosite mažiau kuro, dėlto, kad nebus perkaitinimo ir šilumos bus duota tik tiek, kiek reikalinga.

NEW ENGLAND COKE AUTOMATISKAS ŠILUMOS REGULIATORIUS

Teikia Galimybės Lengviau ir Pigiau Naudoti Anglius ir Coke

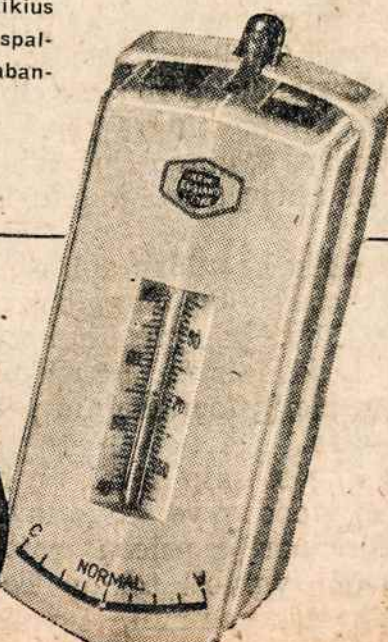
Dabar... yra lengva gauti didesnį patogumą pigesne kaina naudojant pagerintą New England Coke Automatišką šilumos Regulatorių. Jis garantuotas penkiems metams ir už save tuoju apsimokės. Jis yra šešių spalvų, kad pritaikius Jūsų namų išdažytai spalvai. Už dyką galite pabandyti... Nėra obligacijų.

Šaukite NEW ENGLAND COKE

HUBBARD 2-4670

ARBA JŪSŲ AUTORIZUOTĄ
NEW ENGLAND COKE DYLERI
NEW ENGLAND COKE ORO PRANEŠIMAI

WCOP—7:40 A.M. ir 6:10 P.M.—"THE OLD SALT"—Pirmad. iki šešt.
WEEL—11:10 P.M.—E. B. RIDEOUT—Antr. Ketv. ir šeštad.

Lietuviai Tremtiniai Kanadoje

Lapkričio 15—21 dienomis, naujai atvykusių apie 1,000 lietuvių ir iš seniau čia gyvena apie 1,000; Hamiltone yra apie 500, Montreale naujai atvykusių apie 600, o iš seniau apsigyvenusių apie 2,000. Tuose miestuose lietuviai turi savo parapijas, o Toronto ir Montrealyje — savo bažnyčias ir sales lietuvių kunigus: Toronto — kun. Ažubalį, Montreale — kun. Bobiną ir Hamiltone — kun. Tabarą.

Gaila, kad nė viena iš tų parapijų dar neturi savo lietuvių mokyklos, nes Kanadoje jas įsteigti nėra sunku — valdžia lengvai leidžia ir dar algas mokytojašms apmoka. Naujai į Kanadą atvykę lietuviai rodo daug iniciatyvos, gyvumo ir noro veikti ir kurti. Nestebėtina, nes jų dauguma gerai apsišvietę. Jų tarpe yra universiteto profesorius dr. A. Šapoka — istorikas, prof. Agota Sidlauskaitė, adv. Dauksa, buvęs BALF įgaliotinis Austrijoje, ir visa eilė kitų žymių asmenų, kurie dirbdami paprasčiausius darbus, užsidirba pragyvenimui. Miestuose gyvena lietuviai, pasirinkę laisvus darbus, uždirba nuo 85c iki \$1.25 valandą. Pragyvenimui jie išleidžia apie pusę savo uždarbio.

Pastebėta, kad beveik visi tremtiniai be išimties, iš savo uždarbio siunčia siuntinius. Be jokių išteklių atvykusiems į Kanadą lietuviams naujakuriams nėra lengva ir reikia pergyventi visokių sunkumų ir netgi nelaimių. Miestuose gyvena lietuviai, pasirinkę laisvus darbus, uždirba nuo 85c iki \$1.25 valandą. Pragyvenimui jie išleidžia apie pusę savo uždarbio.

Paprastai vykstantieji darbus į Kanadą sudaro sutartis su kompanijomis, pasirašydami dirbti 10 mėnesių. Šiam terminui pasibaigus, jie yra laisvi pasirinkti sau Kanadoje bet kurią gyvenamąją vietą ir darbą. Daugumoje tremtinių vyrai dirba miškuose prie medžių kirtimo, aukso kasyklose, žemės ūkyje ir hidroelektros stotyse; moterys tuo tarpu daugiausia dirba prie namų ruošos, ligoninėse ir žemės ūkyje. Atlyginimas už darbą nevienodas. Dirbantieji miškuose gauna \$7.00 už 10 valandų darbo dieną; už maistą ir butą išskaito \$1.00 dienai, bet maistas labai geras, tik butas primityvus. Dirbantieji prie geležinkelio uždirba \$5.50 dienai, bet jie taip pat gauna maistą ir butą (vagonuose), už ką atskaito \$1.00 dienai. Hidroelektros stotyse ir aukso kasyklose gyvenimo ir darbo sąlygos panašios, kaip ir miškų darbininkams. Žemės ūkio darbininkai uždirba tarp \$35-\$40 mėnesiui su pilnu išlaikymu. Daugiausia lietuvių dirba miškuose ir aukso kasyklose.

Lietuviai, baigę savo darbo sutartis, daugiausia vyksta apsigyventi ir įsikurti į Toronto, Montreal ir Hamilton. Pastebėta, kad geriausias gyvenimo ir darbo sąlygos yra Ontario provincijoje, Toronto ir kituose miestuose. Toronto dabar yra

Prieš - Amerikinės veiklos Kongreso komite-
to tyrinėtojai peržiūri surastas filmas, kurios
turi vaizdus nufilmuotų slapto valdžios doku-
mentų, Washington, D. C.

Lietuvų Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

KLEINYTĖ - Grumbinienė, iš Čisto-būdo km., Marijampo-
Ona, d. Jurgio, iš Vainuto vl., Tauragės ap.

KLIKŪNAITĖ - Laučienė, iš Panevėžio.

KLIMAVICIUS, Jonas, s. Vinco, ir jo sūnus Algirdas.

KLIMAVICIUS, Kazimieras,

vasaros metu galėtų jaunimui surengti vasaros stovyklas, rengti išvažiavimus ir kitus vasarinius parengimus bei suvažiavimus. Tokie kultūros centrai pagelbėtų ne tik materialiai, bet ir kultūriškai, jie jungtų visus lietuvius ir juos stiprintų dvasioje.

Manau, kad mes, Amerikos lietuvių, privalome ateiti į pagalbą mūsų tremtiniais, taip skaitlingai atvykusiems į Kanadą. Norėčiau siūlyti prie BALF'o sudaryti specialų fondą Kanados lietuviams naujakuriams remti. Jei BALF veltų gerai pasiseks, esu tikras, kad BALF vadovybė palankiai atsižvelgs į šį projektą ir išties lietuviams kanadiečiams brolišką pagalbos ranką.

Kun. Dr. Juozas B. Končius,
BALF Pirmininkas,
1948 m. gruodžio 2 d....

Nuomėnė Apie Vyskupą Brizgį

Philadelphia, Pa. — Pastaruoju laiku čia vienas viengentis gavo laišką iš tremties nuo vienos moterės — inteligentės, našlės Lietuvos Kariuomenės pulkininko — leitenanto, ponios J. B-nienės, kuri taip rašo:

"Iš mūsų stovyklos į Ameriką išvyko Vyskupas Brizgys. Vyskupas Brizgys, nors yra ir labai išsimokslinęs, bet su visais paprastas, geras ir kiekvienam stengiasi padėti. Mūsų stovyklos žmonės jį labai myli. Jis, rodos, važinėjęs po Amerikos lietuvių parapijas ir skaitys paskaitas, kurios Amerikos lietuviams bus tikrai įdomios".

Prie šios progos pažymiu dar ir tai, kad vietinio lenkų savaitraščio "Gwiazdos" redakcija prižadėjo, 2-ro gruodžio patalpinti Vyskupo Brizgio atvaizdą ir eiliuotą pasveikinimą parašytą jam pagerbti.

O dienraštis "Nowiny Polskie", leidžiamame Milwaukee mieste, laidoje 19-to lapkričio jau patilpo ir pranešimas apie Vyskupo Brizgio atvykimą į Ameriką. Ten sakoma, kad jis čia žada darbuotis labai lietuviškos nepriklausomybės. K. V.

LUKAVIČIUS, Ignas, iš Kretingos.

LUKOŠEVIČAITĖ - Bolger, Ieva, d. Aleksandro, iš Kaitinų vl., Tauragės ap.

LUOBIKIENE - Ambrazaitė, Juzė, ir Luobikis, Antanas, iš Mikničių km., Barzdų vl., Šakių ap.

MACIENĖ, Barbora, iš Barzdukynės ar Abraičių km., Marijampolės vl., ir ap., ir jos sūnus bei dukterys Šilingienė, Burinskienė ir kitos.

MACIENĖ - Puslytė, Cecilija, iš Juknų km., Daugailių vl., Utenos ap.

MACIKA, Jonas, s. Norikaitės.

MACIULIS (Machulis), Pranas (Frank), iš Slavikų km., Suvalkijos.

MAKAREVICIENE - Karsakiūtė, Rozalija, iš Kybių km., Liškavo vl., Alytaus ap.

MALINAUSKAS, Bronius, iš Velykonių dv., Nemunelio-Radviliškio vl., Biržų ap.

MALISKA, Lionginas ir Maliskaitė, Jadze, gimė Amerikoje, ir jų tėvai, kilę iš Gudelių km.

MARČIULIONIS, šeima, iš Girininkų km., Veiverių vl., Marijampolės ap.

MARGEVIČIUS, Jonas ir Mikas, iš Grabavos km., Garliavos par., ir vl., Kauno ap.

MARTYNAIČIUKĖ, Marcelė, iš Mozūriškių km., Gelgaudiškio vl., Šakių ap.

MASIONIENĖ - Gimbutytė, Anelė, iš Kaliekių km., Vyžuonų vl., Utenos ap.

MATAITIS, Jurgis, iš Radviliškio vl., Šiaulių ap., Kaulinių km.

MEUBERYTĖ, Mirta, iš Šilainių km., Slavikų vl., Šakių ap.

MIKELENAS, Petras, iš Paiberžių km., Biržų ap.

MIKLAUSIKĖ - Kavolis, Elise, iš Tauragės ap.

MIKNEVIČIUS (Michniewicz), Benediktas, turėjo fotateljė New Yorke.

MILASIENĖ, našlė Petro, kilusio iš Daugeliškio par., Švenčionių ap.

MILKINTIENĖ - Judinskaitė, Janina, iš Gerčalų km., Kaitinų vl., Tauragės ap.

MILKUNTAITĖ (Milkontaitė), Karolina, iš Klibių km., Kretingos ap.

MISIŪNIENĖ - Paplauskaitė, Kazimiera, jos sūnus Povilas ir duklė.

KUNDOKAITĖ - Ankudavičiūtė, Ona, iš Veiverių vl., Kauno ap.

KUNIE, John, gyv. New Jersey.

KUPČINSKIŪTĖ - Brogienė, Magdė, gyveno Shenandoah.

KUPČIČNAS, Juozas, iš Kau-

no ap., jo žmona ir vaikai.

KURAS, Jonas, iš Slibinų km., Vilkaviškio ap.

LAKŠYS, Antanas, iš Juškaičių km., Naumiesčio vl., Tauragės ap., ir žmona Putinytė - Lakšienė, Ane, d. Jurgio iš Tauragės vl., ir ap., gyv. Philadelphia, Pa.

LASAUSKAITĖ, Ona, d. Juozo, iš Batakių vl., Tauragės ap.

LAUČKIENĖ - Klinkūnaitė, iš Panevėžio.

LAUKYTĖ - Šidlauskienė, Zofija, iš Gedgaudių km., Salantų vl., Kretingos ap.

LAUSIN - Pečaitė, Anne, gyv. Paterson.

LEKAVIČIUS (Lekaučius), Vladas, s. Patumstės iš Andrioniškio.

LENCEVIČIUS, Povilas, iš Išmanų km.

LESINSKAITĖ, Ona ir Veronika, dukterys Kazio, gim. Chicagoje.

LEVANAČIUS, Petras ir jo du broliai iš Panevėžio m.

LEVIŠAUSKAS, Gabrys, iš Joginiškių km., Kriukų vl., Šakių (Naumiesčio) ap. arba jo vaikai.

Padėkime Plytelę A. A. Tėvo Kazimiero Amžinam Paminklui

Tėvo Kazimiero Kapucino parinktos maldos

Tėvas Kazimieras Kapucinas

1. Iš spaudos išsina maldų knyga "Atlaidu Šaltinis". Tai yra viena iš na-
čių vertingiausių maldaknygių, nes io-
je surinktos maldos yra sukurtos gar-
sin šventųjų ar kitu Dievo moksluose
išmintingu žmonių, ir didžiama maldu,
esanti toje maldaknygėje, yra paties
popiežiaus apdovanota specialiais atlai-
dais.

2. Lietuviams šia maldaknygę parinko, spaudai
paruošė garsusis misijonierius Tėvas Kazimieras Ka-
pucinas, kurio vestos misijos paliko neišdildomą ispū-
dį. Jis mirė 1941 m. gruodžio 26 d. Kaune, Lietuvoje.
Jo kapa mindžioja svetimųjų bolševikų kojos. Išgy-
damas šią maldaknygę padėsite plytelę amžinam pa-
minklui tam misijonieriui, nuo kurio mirties šiemet
sueina 7 metai.

3. Šioje maldaknygėje yra ypač gražių mal-
dų į Dievišką Jėzų ir Marijos širdį, sielvarte, nelai-
mėje, prašant ramybės, vedusiųjų maldos už tėvus,
mirties atvėjūje. Visos tos maldos popiežiaus apdova-
notos atlaidais.

4. Maldaknygę spausdinama labai aiškiais dide-
lėmis raidėmis.

5. Maldaknygė "Atlaidu Šaltinis" turės net 560
puslapių, bet bus patogios išvaizdos, prabangiais vir-
šeliais, auksuotais kraštais. Kaina \$3.50. Kas ją užsi-
sakys dabar iš anksto, gaus pigiau — už \$3.00 ir be
to — bus įskaitytas į Rėmėjų-Leidėjų skaičių ir gaus
a. a. Tėvo Kazimiero paveikslą atvirutės didumo.

6. Ši maldaknygė — puiki dovana švenčių, vardi-
nių, gimtadienio, sukaktuvių proga.
Kreiptis adresu: —

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston 27, Mass.

"Darbininko" Administracijai: —

Siuomi siunčiu \$3.00 ir prašau kaip tik baigsite spausdinti
didelėmis raidėmis Tėvo Kazimiero Kapucino maldaknygę —
Atlaidu Šaltinis, man atsiųsti.

Vardas

Adresas

MINGAILA, Stasys, iš Pigai-
nių km., Ariogalos vl.

MITKEVIČIUS, Vladas, iš
Stonaičių km., Padubysio vl.,
Šiaulių ap.

MONKEVICIENE, Rozalija,
iš Liepojos.

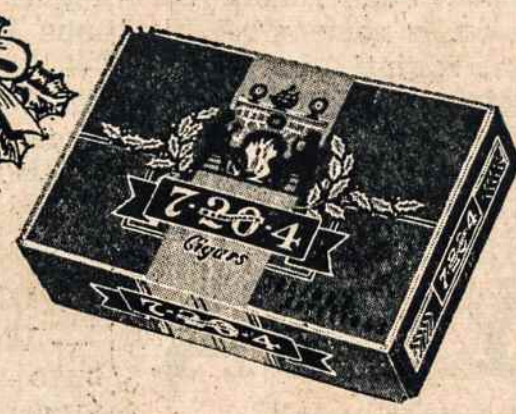
MUSTEIKIS, iš Gatelių km.,
Vajasiškio par., Utenos ap.

NARVICIŪTĖS, Pranutė ir
Stella - Stasė, dukterys Juozo,
iš Jezno vl., Alytaus ap.

NAVICKAITĖ - Paulauskie-
nė, Marija, iš Staigvilų ar Ju-
kiškių km., Šiaulių ap.

NORKUS, Julius.

Šie Mėgiami Cigarai

7-20-4
and
DEXTER

Kalėdų Dovanų Dėžutėse

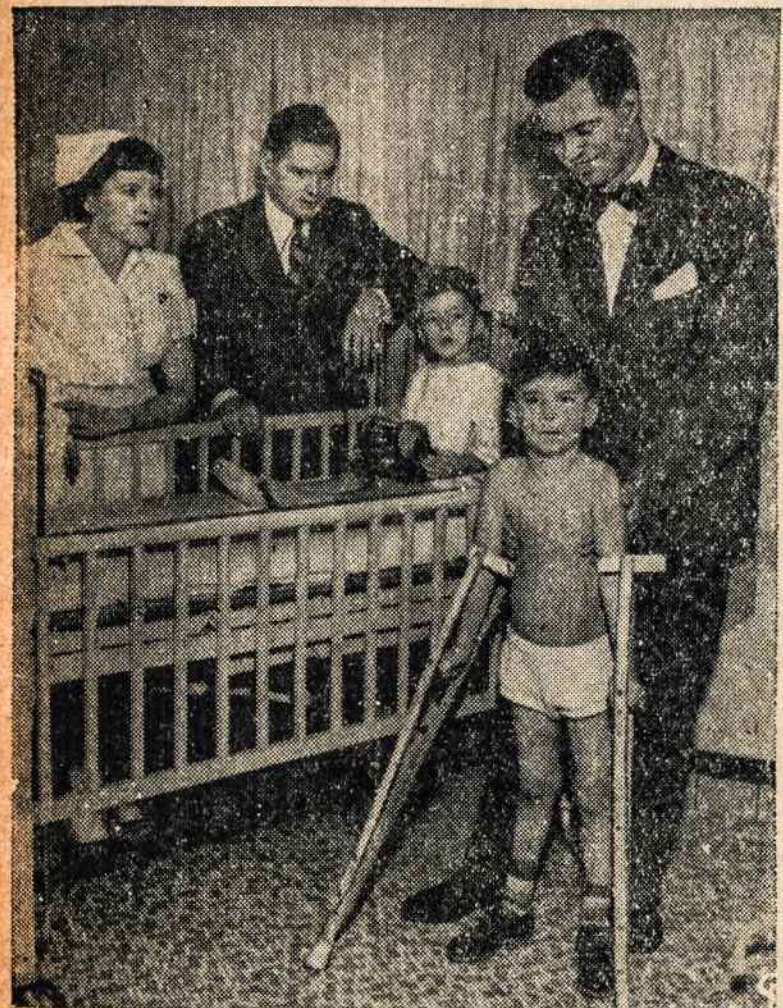
Duokite vyrams cigarų, kuriuos jie
mėgsta; dovana bus labai įvertinta!
Platus Pasirinkimas Havana Filler
7-20-4 ir Dexter cigarai yra sudėti
į Kalėdų dovanų dėžutes po 25 ir
50. Prašykite jų, kur cigarus par-
duoda.

Dvidešimts Penki ir
Penkios Dešimtys Dovanų Vienoje!

Pagarsėję Kokybėje Nuo 1874

R. G. SULLIVAN INC. MANCHESTER, N. H.

Michigan valstijos naujai išrinktas gubernato-
rius G. Mennen Williams, padeda polio - para-
lį Maas paliestam vaikučiui atsistoti ir pabandyti
eiti. Šie mažieji yra gydomi Henry Ford ligoninėje,
Detroit. Naujas valstijos viršininkas iš anksto
planuoja 1949 metų "March of Dimes" kampa-
niją, kad sukėlus finansų ir šiemis nelaimingiems
atsistoti ant kojų ir džiaugtis gyvenimu.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Mirė Zulonienė. Gruod. 10 d., staiga mirė, miesto ligoninėje, Ona Zulonienė (Tribuliuskaitė), 61 metų amžiaus, gyv. 11 Monks St. Amerikoje pragyveno virš 40 metų. Kilusi iš Krenčinos parapijos. Paliko sūnų, dvi dukteris, dvi seseris ir broli. Auklėdama šeimą veikė lietuvių draugijose. Dirbo dar porą dienų prieš mirtį. Širdies liga suėmė ją ir staiga mirė. Prieš mirtį kunigas lankė ją porą sykių. Dabar ji yra pašarvota pas laidojimo direktorių Juozą Kaspą, 187 Dorchester St. Bus iškilmingai laidojama iš Sv. Petro parapijos bažnyčios gruodžio 14 d., 9 v. ryto Naujos Kalvarijos kapuose, kur yra palaidotas jos vyras.

Vėlionies sūnus, Jonas taip pat yra lietuvių veikėjas. Žaidė vyčių sporto rateliuose, jiems yra vadovavęs; yra buvęs ilgas metus choristas. Daug yra dalyvavęs vaidinimuose. Dabar veikia Sv. Vardo Draugijoje.

Duktė Cecilija buvo ilgametė choristė. Dalyvavo įvairiuose koncertuose ir parengimuose. Balandžio 18 d., 1948 ji iškėlė už Jono Šilalio, su kuriuo gyveno pas a. a. motinėle. Veikia moterų Sodalijoje.

Antra dukrelė vėlionės yra Sesuo Aneta Kazimierietė vienuolė. Išėjusi aukštus mokslus, ji pasirinko vienuolišką gyvenimą, kurį ji labai myli. Seselė Aneta dabar mokytoja Chicagoje, Ill.

Melskimės už Zulonų šeimos gyvus ir mirusius narius.

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M.D.
(REPSYS)

Lietuvės Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

IVAIŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. SOUTH Boston 8-0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
TEL. PA-7-1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Visi mes valgom sviestą, sūrį,
Netruksta kumpio nei medaus,
O tremtinių vaikutis žiūri,
Iš kur lašelį pieno gaus.
Kas turi gaileščio nors lašą,
Tas šiandien BALF'ui auką neša.

Auką siųskite:

United Lithuanian Relief Fund
of America, Inc.
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Tai dabar taurių nuosirdų ačiū parengimo kaltininkams. Pirmausiajį kun. Albertui Abrachinskui. Jis sumanė ryškiai perstatyti religingus vaizdus, gerai parinkdamas aktorius. Vaizdžiai kalbėjo apie šiuos išpūdingus vaizdus, o svarbiausia, kad jis sutraukė apie šimtą vaidintojų. Matėsi estradoje, ištisos šeimos: tėvas, motina ir vaikai, vyras ir žmona, sesuo su broliu. Jis buvo ruošėjas viso parengimo.

Toliau Seselei Inkarnatai priklausau didelę padėką. Ji gabi išmokė Moterų sodaliciją ir merginų sodaliciją sklandžiai giedoti. Ji pianu vadovavo giedojimams grupių ir solistų.

Trumpai sakant, ačiū visiems už bet kokią prisidėjimą prie šio parengimo pasisekimo. Jis yra vertas statyti kiekvieną metą.

Aiškinimus šių vaizdų Prelatas Dr. Kazimieras Urbanavičius davė lietuviškai. Ateity, galėsime juos gražioje lietuvių kalboje girdėti. Lauksime. Visiems ačiū ir už šią auką.

Kun. Pr. Virmauskis.

Sv. Vardo Draugija

Parapijos Vyrų organizacija turėjo savo narių bendrą Sv. Komuniją sekmadienį gruodžio 12 d. ir labai svarbų susirinkimą po šv. Mišių. Pasistiprinę pusryčiais, turėjo rinkimus naujos valdybos kitiems metams. Jonas Akunevičius buvo išrinktas pirmininku, p. Juozas Leščinskas į vice - pirmininko pareigas, p. Steponas Mickevičius išrinktas, kaip išdininkas, ir p. Antanas Benzevičius buvo išrinktas raštininku. Nariai planuoja milžinišką "Sports' Night", kurs įvyks sausio 14 d., 1949 m. Tikisi pritraukti visą parapijos jaunimą ir rėmėjus į tą ypatingą vakarą. Dalyvaus daug sporto žvaigždžių, ir bus rodomi krutami paveikslai apie įvairius sportus. Buvo nutarta taipgi turėti specialias apėigas kitą mėnesį naujus narius priimant.

Juozas ir Ona Guzeyčiai dar paaukojo \$25.00 bažnyčios taisymsi. Ponia Ivaškieš savą šokėjų grupės vardu paaukojo \$25.00 parapijos reikalams.

Ačiū!

Ačiū ir už parengimą. Dėl stokos laiko nebuvo progos, salėje po parengimo, padėkoti.

Klūbas Išrinko Valdybą
Penktadienio vakare, gruodžio 10 d. š. m. įvyko Dorchesterio Amerikos Lietuvių piliečių klūbo susirinkimas.

Geriausio Užeiga Vyrų ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE
Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Saint Peter's Lithuanian Church
So. Boston, Mass.

CYO Essay Contest — \$40 in prizes

\$25 — FIRST PRIZE

\$10 — SECOND PRIZE; \$5 — THIRD PRIZE

If you are a member of St. Peter's Lithuanian parish, So. Boston, and are attending either High School or Grammar School you can share in the prize jackpot of \$40. The prizes will be awarded on the basis of excellence, with the condition that at least one of the prizes will be given a grammar school student.

RULES

1.) The subject of the essay must be:
"The Coming of Christianity in Lithuania".

2.) It must be either typed or written in a clear and legible hand.

3.) Its length should be between 800 - 1000 words.

4.) Entries will be judged on the basis of:

a) Contents: research, accuracy and presentation.
b) Style of English: clarity, choice of words and interest.

5.) Essays must be submitted on or before Feb. 8, 1949 to:

Rev. Albert J. Contons
St. Peter's Lithuanian Rectory
50 West Sixth St.
So. Boston, Mass.

The prize winning essay will be published in the newspaper "Darbininkas".

Essay Contest

Sv. Petro parapijos jaunimas turi ypatingą progą išreikšti savo gabumus rašyboje. CYO organizacija skelbia pirmą Essay Contest dėl High School ir Grammar School jaunimo Sv. Petro parapijoje. Dalyviai gali laimėti \$25, arba \$5 už straipsnį angliškai parašytą apie krikščionybės atsiradimą Lietuvoje. Tikime, kad daug jaunuolių bandys savo gabumus ir dalinsis tais gražiais laimėjimais. Dėl pilnesnių informacijų galima kreiptis į kunigą Kontautą.

PADEKA

Tremtinių Ratelis Bostone š. m. lapkričio mėn. 27 d. surengė vakariene tikrai maloniai buvo nustebintas vakaro didžiulių pasisekimu. Svečių buvo taip gausu, kad jau 7 valandą salė buvo pilnė žmonių ir rengėjams kėlė didelio rūpesčio, kaip sutalpinti dar vis tebeplaukiančias žmonių minias.

Savo gausių atsilankymu Amerikos lietuviai dar kartą įrodė, kad jų meilė mūsų Tėvynei daug laimėjimų ir dovanų išdailinti viename parengime, kaip šiame. Jau per kelias mėnesius visa parapija laukia to įvykio paskelbimo. Neužligo bus įvykdyta ir visi turės šimtus progų laimėti gražiausių dovanų ir tuo pačiu prisidėti prie bažnyčios išdailinimo.

Draugijų Valdybų Adresai
LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINŲ ŠV. C.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — C. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškieš, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čiulienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Siaurys, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Varkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Juozas Svagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — O. Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

ti, kad jų ten laukia žiauri vergija ir mirtis. Ne jie kalti, kad jų tėvai, broliai ir seserys žūsta baisiame Sibiro šaltyje. Taigi neleiskime mirti badu nors tiems, kurie išsigelbėjo ir laukia nežinomo rytojaus po debesiuotų Europos dangumo. Auką jiems siųskite —

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street.
Brooklyn 11, N. Y.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

IVAIŪS SKELBIMAI

Kas norite įsigyti Saulėtoje Californijoje Namus ar kitas nuosavybes

kreipkitės pas:

CHAS. LUKSIS

Realstatininkas

710 N. Van Ness Ave.,
Hollywood 38, Calif.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Sermenims Dykai

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME

187 Dorchester Street

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Sermenims Dykai

Tel. SO 8-1437

South Boston 8-3960

YAKAVONIS

Funeral Home

741 No. Main St.

Brookton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Sermenims Dykai

Tel. Brookton 8-1580

WAITT

FUNERAL HOME

30 Emerson Ave.

Brookton, Mass.

Edward J. Waitt

(Waitekūnas)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Sermenims Dykai

Tel. Brookton 3368

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Ave.,

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

(Notary Public)

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis.

Kainos tos pačios ir kitus miestus.

Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434.

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 East Broadway

SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

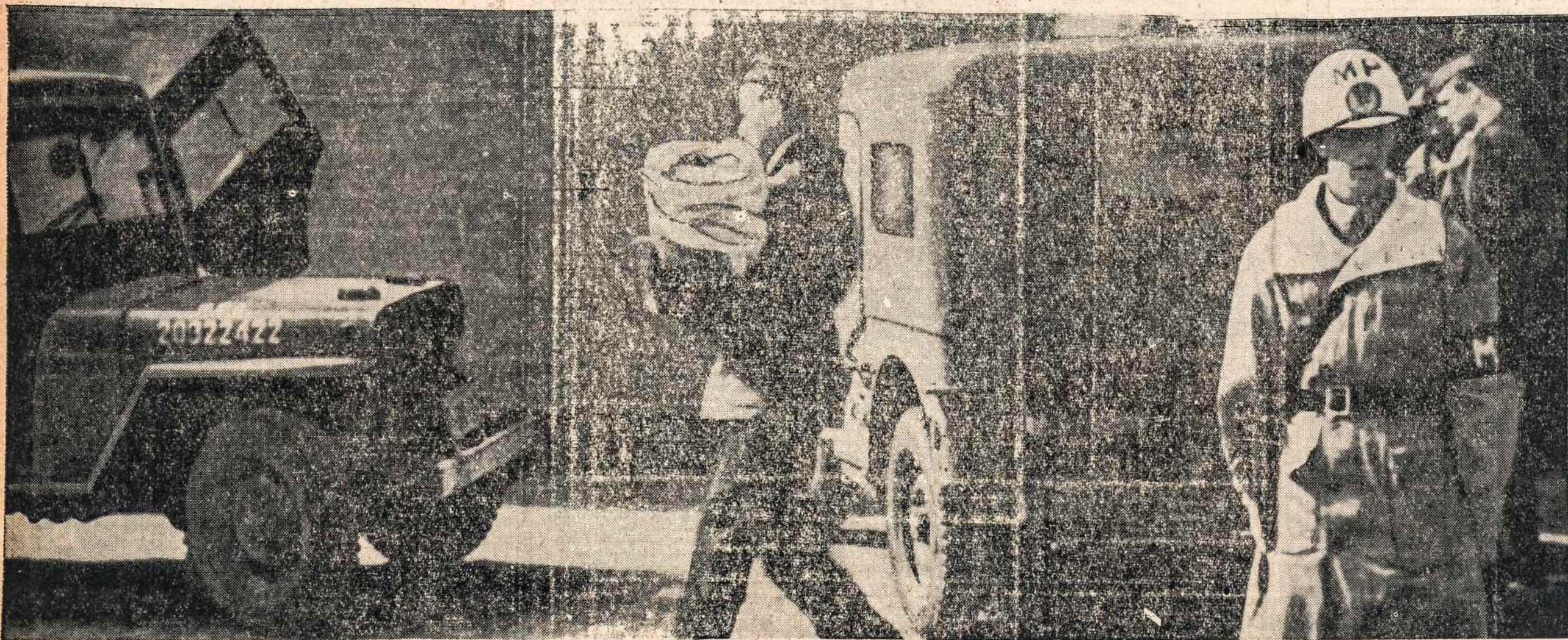
Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia Sermenims Dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2609

Sovietų Rusijos agentai atveža labai daug raudonosios propagandos į išvietintų žmonių stovyklas Jung. Valstybių zonoj, Vokietijoje. Bet išvietinti žmonės tos raudonųjų bolševikų "literatūros" nei į rankas neima. Čia matome Rusijos komisarą nešanti tą propagandą į savo "jep'ą", o Jung. Valstybių militaris poli-cininkas su pasitenkinimu prižiūri raudonųjų komisarą.

Literatūra

LIETUVIŲ LITERATŪRA TREMITYJ 1948 METAIS

A. Tyruolis

Lietuviai rašytojai trem-tymantis, J. Norbutas ir P. tyj ir pereitais 1948 me-tais su nemažesniu spar-tumu kaip ir už pereitais kaip "Mūsų Kelias", "Min-savo veikalus kūrė ir tīs", ir kiti.

Nuo Lietuvos nepriklausomybės paskel-bimo buvo sukakę 30 me-tų, ir ta sukaktis dar la-biau didino tėvynės ilgesį. Tačiau sąlygos kūrybai buvo vis sunkesnės. Ne-kalbant apie stovyklinį gyvenimą, dar reikėjo pa-kelti valiutos reformos ir jos nepastovumo sunkeny-bes. Tātai ypač pergyveno knvų leidėjai. Bet, abla-bai imant, jie gana ryžtin-gai laikėsi. Ypač daug li-teratūros veikalų išleido leidykla "Patria" Tubin-gene, nemaža "Sudavija" Augsburgėje, "Atžalynas" Wilhelme - Tecke, taigai at-skiri leidėjai, kaip L. Vis-

Kas gi atsispindi perei-tų metų lietuvių tremties poezijoje, griežčiau tariant lyrikoj? Šis literatūros žanras per metais, tiesa, kiek susilpnėjo, palyginus jį su ankstyvesnių metų produktingumu. Dėl to matyt noras laikytis se-nesnės tradicijos, mažiau šauti į naujus bandymus, daugiau stiprėti senes-niais laimėjimais. Bern. Brazdžionis suredagavo ir su L. Vismantu išleido A-merikoj gyvenančio poeto Jono Aisčio parinktų eilių rinkinį "Pilnatis". Surink-ta, ką tik geriausia poetas per metų eilę parašė. Tai, be abejo, brangi dovana

KUR GI KRAŠTAS

Kur gi kraštas šių kraujo ir ašarų marių?
Kur gi tavo, tėvyne, valtelė vali
Išsiūbuotos stichijos verpetų kely
Beisplauks, nešina savo viltį nemarią?..

Ir naktis, ir žaibai, ir traškioji griauštiniai,
Ir įsiutusias vėtros kaukimas nuožmus
Su didžiū vandenų gaivalingu užimu
Užslopino tau šaukiantį balsą, tėvyne.

Palaidi gaivalai galinėjasi, trankos...
Kai nušvinta įkaitusi žaibo pyktis,
Pasirodo bangų užblaškyta valtis
Ir dangopi iškeltos maldaujančios rankos...

O tėvyne brangi, nebuvai gal dar niekad
Palaužta, pažeista taip skaudžiai ir giliai,
Neraudojai balsu dar taip niekad gaudžiai,
Svetimiesiems atėjus pamint ir paniekint,

Bet tu niekad džiaugsme, ir nelaimėj ir baimėj
Nebuvai išdidi ir graži, kaip nūnai,
Ir tikra ateitim, nes tu vieną žinai —
Seka audrą giedra, kaip nelaimę kad laimė.

Tu žinai, kad kančioj pažinimas ir džiaugsmas,
Ir svajū bei troškimų tikriausia versmė,
O gal būt kad tik joį glūdi viso prasmė,
Net gyvenimo trykstantis džiūgis ir šauksmas.

Tai dėlto, kad nūn vėtros kasas tau išpynė,
Tu įsmigusiu žvilgsnio linu į audras
Pamatai užu jų nematytas giedras —
Pažadėtiosios laisvės rytojų auksinį.

O praeis, pasibaigs šitos audros itūžė,
Išsiners iš nakties tau gimtieji krantai
Ir taip lygiai jau bus, kaip svajonėj matai —
Sužydėjęs gražiai tavo laisvės gegužis...

J. Aistis.

ir užjūrio broliams, kaip šio poeto veikalai pir-kad pastarųjų / J. Baltru-miausia, žinoma, skiriami šaičio poezija (J. Aisčio mokyklai.

Užtat jau sunkų dabar-ties gyvenimą ir nepalau-skutiniame J. Aisčio rin-dinamą tėvynės ilgesį vaiz-kinyj — "Nemuno ilge-dys" — geriausių eilėraš-čių pavyzdžių, kaip "Vai nedvelk":

Vai, nedvelk, nedvelk, vėjeli,
Vyšnių žiede, vai nešelk,
Ir nukrėsdamas žiedelį,
Mano džiaugsmo neprikelk...

Kazys Bradūnas taip pat pakartojo savo "Vil-niaus Varpu" sonetų leidi-mą. Šie sonetai, "Patria" leidyklos dailiai išleisti, nukelia mus į mūsų seno-sios sostinės grožį. Poetas esmėj yra estetas, grožio ieškotojas, ir į tą grožį nuoširdžiai įsijaučia, jį subtiliai, giliai išgyvenda-mas perduoda.

Kaip užpereitais metais buvo išleisti Maironio 'Pa-vasario Balsai' ir jo bala-dės, taip pereitais metais pasirodė Maironio poe-mos: "Jaunoji Lietuva" ir "Mūsų Vargai". Jas išlei-do J. Narbutas ir P. In-dreika Meerbecke (anglų zonoj). Šie mūsų žymiau-

ATĖJO VAKARAS

Atėjo vakaras į girią,
Atėjo ilgesys pas mus.
Berželių šakos prasiskyrė
Ir pučia vėjas nuo namų.

Prie laužo sėdi laisvės broliai
Akis smeigę į liepsnas.
Tai vėl prasmego girių toliuos
Kovos ir nerimo diena.

Plevenk, plevenk, miela liepsne-le,
Ir su mumis drauge dainuok—
Į laisvę veda mūsų kelias,
Į saulės kupinas dienas.

Pašoka kibirkštys į aukštį
Ir dingsta tamsoje staiga,
Miškų tankmėj pabunda paukš-čiai —
Iš žygio grįžta trys draugai.

Atėjo vakaras į girią,
Veidai užsidedę ugnim,
Šviesa tamson sau kelią skina,
Drąsiai mes žvelgiame naktin.

"M. L."

ir kituose savo rinkiniuo-se, taip ir šiame, kad ir nedideliame, poetas tebė-ra pranašas, kurio prana-šystė netgi išsipildė:

Nuėjom mes lig beprotybės marių.
Nuėjom mes lig tų tamsos krantų,
Kur sostuose tiranai, tartum vyną, geria
Našlaičių kraują, ašaras tautų.

Bern. Brazdžionio tėvy-nės ilgesys šiame paskuti-niajame jo poezijos rinki-nyj dar tyresnis, karštes-nis, subtilesnis.

Lygiai taip pat tėvų žė-mės ilgisi Kazys Bradū-nas savo "Apeigose". Poe-tui lietuvių tauta — ar-to-tų žemė, krauju aplaisty-ta, dėl to nė kieno kito, tik pačių lietuvių paveldima. Netgi ūkininkas tremti-nvs su tuo įsitikinimu lei-džia tremties dienas. lau-kia meto, kada grįš prie rudijančio plūgo. Bradūno eiles išleido "Sodyba" Munchene.

Su gan liūdnu veidu tremties sąlygose pasiro-do Medardas Bavarskas, išleidęs "Sunkias valan-das". Jauną poetą slėgia ne tik dabarties sunku-mai, bet ir praeities klai-dos. Bet ir jam švyteli viltis naujos ateities ir pa-guoda bei suraminimas už klaidas. Lygiai taip pat tremtinio skurdas atsi-soindi Klemenso Jūros "Tremtinio ašaroj" (išl. "Lituanija"), o Alfonsas Gricius sonetuose "Žemė ir žmogus" (išl. "Žalgiris" Wurzburgėje) labai prime-na A. Nykos - Niliūno po-eziją.

Amerikos poetė Marija Sims (Simoliūnienė) savo poezijoje "Mano Dainos" neužmiršo ir tremtinių, o J. Aisčio redaguota ir kun. P. M. Juro išleista J. Baltrušaičio poezija jiems bus irgi brangi dovana.

Tuo tarpu kai iš dramos veikalų pereitais metais tremtyj, berods, nieko ne-pasirodė, novelė ypač smarkiai suklestėjo. Bet ir čia išleista pirmiausia nemaža mūsų klasikų pro-zos veikalų, kaip Vinco Pietario "Algimantas" (2 dalys, išl. "Sudavija"), Vaidzanto "Pragiedruliai" (išleido "Aistia" Kasse-ly), Vinco Krėvės "Daina-vos šalies senų žmonių pa-davimai" (penktoji laida,

KRITUSIAM PARTIZANUI

Atlikęs pareigą tėvynei,
Narsus kary, tu pražuvai...
Tu užgesai, kai laisvė švito,
Laimėjęs kovą tu ne sau...

Akis ne motina užspaudė,
Prie kapo neverkė sesuo.
Kovos lauke patrankos griaudė
Raudodo ūkanos ruduo...

Tauta tau gražų vardą skyrė;
Nežinomu kapu esi!
Tau tapo motina — tėvynė.
Ir tavo broliai mes visi!

"M. L."

išleido "Tėviškė" Schwein-furte) ir "Raganius" (išl. "Sudavija"), Valančiaus "Antano tretininko pasa-kojimas", net V. Ramono "Kryžių" antroji laida. Su tikrų lyrizmu savo tėviškės gamtą aprašo Pulgis Andriusis "Anoj davija", o "Minties" laik-raščio premiją buvo lai-mėjęs Liudo Dovydeno lė "Gyveno kartą karalius" (taip pat išl. "Sudavija").

Kaip Nelė Mazalaitė - Rutkauskas išleido "Gin-tarėlius". Dauguma lietuvių rašy-tojų dar tebėra tremtyj Kaupas "Daktare Krikš-tuke" duoda mums mo-šiais metais vietoj sunku dorniškų, stilingų pasakų pasakyti. Galimas daik-pluoštą. Jam nestinga ir tas, kad jų daugumas at-šviežiaus humoro (tas pa-sidurs užjūrui ar įvairiose sakas išleido P. Abelkis, pasaulio dalvse, tačiau Freiburgo, o "Apverstą-reikia tikėtis, kad jų kury-valtį" "Sudavija" Augs-bingumas dėl to nekris.

burge). Bet N. Mazalaitė vaizduoja ir liūdną meilės gyvenimą, meilės tragi-zma, kaip ir Alė Nakaitė - Rūta savo novelėse "Iiki-mo keliu" ar A. M. Kati-liškis "Prasilenkimo va-landoj" (pirmąją išleido Atžalynas", o antrąją L. Vismantas Schweinfurte). Pedagoginų, auklėjančių bruožų randame P. Orin-taitės "Marčioj ir miesto", daugiausia trumputėse, blaivių stilium parašytose novelėse (jas išleido "Patria").

J. Švaistas išleido net tris knygas: romana — "Paskutini kartą tave klausiu", tremtinės užra-šus "Rašau sau" ir nove-les "Siela lagamine". Jis bus bene vienintelis roma-na nereitais metais trem-tvj išleides. J. Švaisto sti-lius realistinis, be vnatin-cu puošmenų, ir siužetai daugiausia iš artimos pra-eities ar dabarties. I vat, jis nieko daug nevvnioia — sako tiesiai ir atvirai. Tačiau meniniu atžvilioj tai ne visad eina į sveika-tą.

Iš verstinės literatūros minėtinas Pulgio Andriu-šo sutrumpintas Cervan-tes "Don Kichoto" verti-mas ir V. Kazoko išvers-tas A. Koestlerio "Nulis ir begalybė" (Darkness at noon). "Gabija" išleido keletą smulkesnių J. Lon-dono, J. Steinecko, W. Sa-voyon ir kt. dalykėlių.

Pluoštą gerų skaitymų išleido B. Babrauskas "Lietuvos keliu" (2 dalys) vardu (leidėjas "Atžaly-nas"). Taipgi gerą lietu-vių literatūros istoriją mokykloms išleido P. Naujokaitis ("Patria").

Vaikų literatūra trem-tyj pereitais metais irgi, palyginti, neblogai klestė-jo. "Patria" išleido 2 St. Zobarsko knygučes: "Ga-nyklų vaikai" ir "Per šaltį pusėj ežero" vaizdeliuose, ir vėją" (antra laida abie-jų). Balės Voveraitės pa-sirodė net 3 dalykėliai: "Kiškio lūpa", "Lietuvos raščio premiją buvo lai-mėjęs Liudo Dovydeno lė (3-jų dalių svenos pa-saka). A. Giedriaus išėjo (taip pat išl. "Sudavija").

Kaip Nelė Mazalaitė - Rutkauskas išleido "Gin-tarėlius". Dauguma lietuvių rašy-tojų dar tebėra tremtyj bet ar jie visi beišliks tuke" duoda mums mo-šiais metais vietoj sunku pasakyti. Galimas daik-pluoštą. Jam nestinga ir tas, kad jų daugumas at-šviežiaus humoro (tas pa-sidurs užjūrui ar įvairiose sakas išleido P. Abelkis, pasaulio dalvse, tačiau Freiburgo, o "Apverstą-reikia tikėtis, kad jų kury-valtį" "Sudavija" Augs-bingumas dėl to nekris.

Puikiausia Kalėdų Dovana — Tai Laikraštis "Darbininkas"

Prieš Kalėdų šven-tes visi galvoja, suka galvas ką čia nupir-kus savo giminėms ar draugams dovanų. Puikiausia dovana ir ilgiausiai bus įvertin-ta, tai laikraštis "Darbininkas", kuris per visus metus ap-lankys jūsų giminai-ti ar draugą du sy-kiu į savaitę. Taigi, nieko nelaukiant už-sakyk jį dabar! Metams kainuoja tik \$5.00; pu-sei metų — \$2.50.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:

Šiuomi siunčiu \$..... ir prašau kaipo Kalėdų dovana
siuntinėti "Darbininką":

Vardas

Adresas

Šiomis dienomis, kaip šis vaizdas parodo, New Yorko miestą aplankė pirmas sniegas. Tūla vairuotoja pabrukus automobilio lango stiklo paviršių sugniaužė pirmutinę sniego bolę. Priemiesčiuose vaikai spėjo sulipdyti iš sniego senį-besmegeį. Bet lietus užklupęs ankstyvą svečią nuplovė nuo žemės paviršiaus.